

בשנה הבאה זה עלול לקרות אצלנו

צ'יף הנרי

שהרהים את שומעיו ואת העולם כולו. הנאום כלל תוכנית של עשר נקודות. שפירושו ה' מעשי: גורדין מות על השילטון הלבן בדרום הייבשת. עם השלכות דמוגרפיות מרחיקות לכת. קייסינג'ר הבטיח תמיכה בלתי-מסוייגת לכינון שילטון הרוב השחור בכל ארצות הדרום-הייבשת. כלומר: ברודויה ובדרום-אפריקה. הוא הבטיח סיוע לתנועות-השיחורור ה' שחורות, ולמעשה פרש את המיטריה האמריקאית על מערכות הגרילה והטרור של המתקוממים השחורים. זהו ניסיון בלתי-מוסווה למשוך לצד אמריקני את תנועות-השיחורור, מתוך תיקווה שהן יעדיפו את אמריקה העשירה על ברית-המועצ' צות הקומוניסטית.

המידבריות והג'ונגלים, היפנה אליה את כל רוקריו. ואז החלו מתרחשים דברים בקצב מהיר, ו' ככיוונים מפתיעים.

ההיגיון הקייסינג'רי אינו מכיר ברגשות. סיסמתו היא: 'בלי סנטימנטים'. הוא החליט:

מדוע זכו הסובייטים בהצלחה כה מדהימה באנגולה? מפני שהם הבינו בעוד מועד כי הכוח הקובע בייבשת הוא הלאומנות השחורה. מסקנה: גם על ארצות-הברית לתמוך בכוח זה.

האם יש סיכוי למיעוט הלבן בדרום הייבשת להחזיק מעמד? אין. אם כן, אל נתקשר עימו. להיפך, נתמוך בכוחות הנגדיים.

האם יש סיכוי לארצות-הברית לרכוש בחזרה את העמדת שאיבדה? יש. בתנאי שתהיה מוכנה לשלם את המחיר.

אם כן, הבה נציע לאנגולה, ולכל הכוחות הלאומניים השחורים, תמיכה אמריקאית מאסיבית, בתנאי שיתקו את קשריהם עם ברית-המועצות ויסקלו את הכוחות ה'

מה עושה הנרי קייסינג'ר באפריקה? זה לא מעניין את הישראלי המצוי. אפריקה רחוקה. אפריקה השחורה ניתקה את יחסיה עם ישראל. או למי איכפת מה עושה שם בעל-הגויה? אלא שזילזול זה אינו במקומו. מה שעושה הנרי הגדול בייבשת השחורה, יש לו חשיבות ממדרגת ראשונה. כי זוהי אזהרה לישראל — אזהרה הכתובה על הקיר באותיות של אש. כדאי מאוד למדינאי ישראל ללמוד מה, כיצד ומדוע פועל עתה קייסינג'ר באפריקה. כי — זה עלול לקרות גם כאן.

פני כמה שנים כתב פרופסור אמריקאי מכובד מאמר קטלני על הנרי קייסינג'ר, בכתביעת אמריקאית. הוא בחר דווקא באפריקה, כבדוגמה לשיטתו הפסולה של שר-החוץ הכליכול. אפריקה, הוא כתב, היא הייבשת המוזנחת של אמריקה. מדוע? מפני שהיא משעממת את קייסינג'ר.

כדי לפעול, זקוק קייסינג'ר להילה של דרמתיות. צריך שיהיה משבר, שגורל העולם כולו יהיה מונח על כפות המאזניים. שחרב ההשמדה הגרעינית תרחף באוויר. או בא הנרי הגדול, הקוסם מחולל-הפלאים. הוא עורך מסע דרמת, העולם כולו עוצר את נשימתו. כמו סופר-מן בסדרות המצויירות, או כמו חיל-הפרשים של ארצות-הברית במערבונים, מגיע קייסינג'ר ברגע האחרון ומציל. כך עשה במילחמת יוסיפה-כפורים.

ואילו באפריקה, כתב הפרופסור, אין דרמה. שום דבר מרעיש אינו קורה שם. אולם באפריקה יש תהליך, ארצות-הברית מאבדת בשקט עמדה אחרי עמדה. יריביה כובשים אט-אט אהדה, השפעה, קשרים. להם יש מדיניות מחושבת ושיטתית. לארצות-הברית אין, מפני ששר-החוץ שלה אינו יכול להתפנות לייבשת משעממת כזאת.

ייתכן מאוד שאותו פרופסור ניבא, ודא ידע מה הוא ניבא. כהודשים האחרונים התנשמה כנראה זו בדיוק מפליא.

בשעה שהפרופסור כתב את דבריו, נערך במישרד החוץ האמריקאי דיון כיצד לנהוג כלפי תנועות-השיחורור האפריקאיות, שלחמו או נגד השליטים הפורטוגליים ב' אנגולה ובמוזמביק. בטימטוס האופייני ל'מומחים' בכל העולם, הם החליטו כי אין לאפריקאים שמץ של סיכוי לנצח את פורטוגל. פורטוגל תישאר במושבותיה. המסק' נה: על ארצות-הברית לתמוך בפורטוגל, להימנע מתמיכה בתנועות-השיחורור.

באותה עת עצמה כבר פעלו הסובייטים ב' מרץ — בכיוון ההפוך. הם השליכו את יהבם על תנועות-השיחורור השמאליות באנגולה, סיפקו לה נשק וקספ', קשרו עימה קשרים אמיצים.

אין זה מיקרה שמתווה היסטורית זו באה דווקא ברגע שבו מתהדקים יחסי ישראל-דרום-אפריקה, ו' אחרי שראש ממשלת דרום-אפריקה ערך ביקור-ראווה הפגנתי בישראל.

בהפגנות אלה קיבדה ממשלת ישראל את התיזה כי קיום דימויון בין מעמדה של ישראל במרחב הערבי, לבין מעמדה של דרום-אפריקה הלבנה באפריקה השחורה.

ישראל המתמר על הסוס המפסיד — ולא בפעם הרא' שונה בתולדותיה.

לאור התפנית הקייסינג'רית — שבאה, כנראה, כהפתעה גמורה למדינאים הירושלמיים — כדאי להם מאד לבחון מחדש, באופן דחוף, את מדיניותם האפריקאית. זהו הקקח הראשון.

אך מעבר לזקח הזה, מזדקר בפרשה זו לקח שני, הרבה יותר חמור:

באפריקה הוכיח קייסינג'ר כי ארצות-הברית מסוגלת לבצע לפתע, כפיתאומיות מדהימה, תפניות היסטוריות המורפת את כל הקלפים, כא' שר נראה לה שהאינטרסים שלה מחייבים שיודי-מערכות.

שיודי-מערכות כזה כבר קרה שלוש פעמים בדרך האחרון: כאשר נוצר הדטאנט האמריקאי-סובייטי, בעת כינון הקשרים החדשים עם סין הקומוניסטית, ובשעה שאנואר אל-סאדאת העביר את מצריים מן הגוש הקומו' ניסטי אל הגוש האמריקאי.

ההתקרבות האמריקאית-סינית הביאה לכידוד השיל' טון בטייוואן ('סין הלאומנית'), שהיתה עד אז עמוד-התווך של המערך האמריקאי באסיה המזרחית. ביגלל טייוואן כימעט שיצאה ארצות-הברית למילחמת-ענק נגד סין. אך הנה נטשה ארצות-הברית את טייוואן בלי היסוס. לאחרונה מדובר בגלוי על ביטול המחוייבות האמריקאית להגן על טייוואן — דבר שיפנה את הדרך לכיבוש האי בידי סין.

יש בדוגמות אלה כדי להחריד את הלבבות בירושלים.

אומנם, נטישת טייוואן ונטישת רודויה ודרום-אפריקה אינן דומות לנטישת ישראל, שיש לה ציבור-תומכים גדול בארצות-הברית עצמה. אך כדאי לזכור שפעם שלט ב' ארצות-הברית, 'הלובי הסיני', שהיתה לו השפעה עצומה. ועוד לפני שלוש שנים תמכה ארצות-הברית בכל מאודה בפורטוגל.

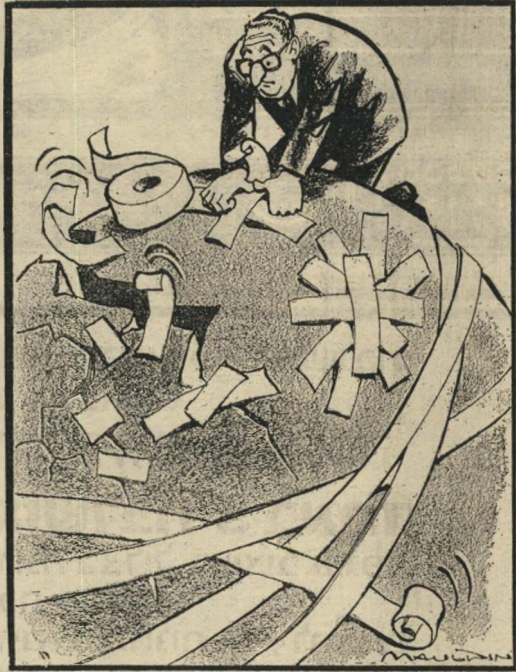
הלקח כלפי ישראל הוא: שום מחוייבות של ימים עברו, שום סנטימנטים, אינם יכולים לעמוד לאורך ימים לפני אינטרסים אמריקניים ברוכים. כפי שהנחז מגיע בסופו של דבר אל הים, ותהא דרכו עקלקלה ככל שתהיה, כן מגיע המעשה הפוליטי של כל מעצמה, בסופו של דבר, אל המדיניות התואמת את האינטרס ה' אמיתי שלה.

עידן של קייסינג'ר, זה נעשה בקפיצות דרמטיות. אם יבוא במקומו, בשנה הבאה, שר-חוץ חדש ייעשה הדבר, מן הסתם, בשיטות שקטות יותר. אך התוצאה תהיה שווה.

כיום אין תחליף לסיוע האמריקאי לישראל. אין לישר' אל בעל-ברית אחר. אם יהיה על ארצות-הברית לבחור בין יש' רא' לבין העולם הערבי, כמצב של אויב מוח' לט', יהיה עתידה של ישראל נתון בסכנה.

'ההערכה מחדש' האמיתית של ארצות-הברית במרחב שלנו, עדיין לא התחילה. היא תתחיל בסוף השנה, כאשר הנשיא הנבחר יכונן על ממשלתו ומדיניותו.

אין זה מותר בידי ישראל זמ רב. אם לא תשנה את מדיניותה תוך חודשים מעטים, אם לא תאמץ לעצמה גישה ריאליסטית חדשה לבעייה הפלסטינית ולהסדר-שלום כולל, אם לא תעלה ביד מועד על דרך שתאפשר לארצות-הברית לתמוך בה מבלי שזה יפריע להתקרבותה לעולם הערבי — עלולה ממשלת ישראל למצוא את עצמה, בשנה הבאה, במצב שבה נמצאת ממשלת רודויה עכשיו. ימיה של רודויה הלבנה ספורים. לרודויה יהודית אין אף שמץ של סיכוי להחזיק מעמד.

עולמו של הנרי (קאריקטורה של מולד'ו)

קובאיים. נגיד להם שאין עוד צורך בכוחות אלה, מכיוון שאמריקה תדאג בעצמה למסירה השילטון ברודויה ו' בדרום-אפריקה לרוב השחור.

כך, בשקט, בתנאי מוחז של קייסינג'ר ובי' חדריו-חדרים במישרד-החוץ האמריקאי, הוכנה מהפכה מדינית.

בעיני הגזען הלבן, מהפכה זו היא בנידה בלבנים. ש' אמריקה מתכוונת להפקירם לחסדי עבדיהם השחורים. בעיני מדינאי עדין-נפש, זוהי לפחות החלטה צינית וברוטאלית. מאחר שבוודאי אין מקורה באהדה כלשהי למאוויי-השיחורור של ההמונים השחורים. אולם לגבי קייסינג'ר, כל זה אינו רלוונטי. מבחינתו, זוהי מסקנה הגיונית, הנובעת מ' הערכה מפוכחת של האינטרס האמריקאי. אין מקום לרחמים.

ה' ביצוע הוכן על-פי כל הסממנים האופייניים של מיבצע קייסינג'רי.

הוכן מסע גדול של הנרי קייסינג'ר בארצות אפריקה. כל כליה-התיקורת גויסו כדי להעניק למסע זה מימד דרמטי ככל האפשר.

קייסינג'ר בא לייבשת השחורה, התנשק עם מדינאים שחורים, היבק נשיאים וראשי-ממשלות, שהיו אך אתמול טרוויסטים מבוקשים. הוא זכה בתואר 'צ'יף' ולבש מדים של ראש-שבט.

כשיא המסע, ברגע דרמטי שנבחר בקפד' נות, נשא שר-החוץ האמריקאי השבוע נאום,